

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

23 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte

Timofti Vladimir

judcători

Toma Nadejda

Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursurile ordinare declarate de inculpatul Balan Sergiu, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Central din 21 martie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Balan Sergiu XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 15.06.2016-21.03.2018;*
2. *Instanța de apel: 27.04.2018-18.09.2018;*
3. *Instanța de recurs: 30.10.2018-23.01.2019.*

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Central din 21 martie 2018, Balan Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 201/1 alin. (2) lit. a), b) Cod penal la 2 (doi) ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite lui Balan Sergiu pe un termen de probațiune de 1 (un) an.

Cheltuielile legate de efectuarea expertizei medico-legale în sumă de 114 lei, au fost trecute în contul statului.

2. Pentru a pronunța sentința instanța a constatat că, Balan Sergiu, la 02.11.2014, aflându-se în curtea blocului din XXXXX, inițiind un conflict, a aplicat violența fizică și psihică față de soția sa XXXXX (Balan) Ina XXXXX și mama acesteia XXXXX Valentina XXXXX, în urma căreia, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 257/D din 04.02.2016 lui XXXXX (Balan) Ina XXXXX i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de fractura osului metacarpian IV pe stânga în fază de consolidare, edem al țesuturilor moi la nivelul mâinii propriu zise pe dreapta, care puteau fi produse prin acțiunea traumatică prin hiper-extensia și răsucirea degetului, ce condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare

medie. Regiunile anatomice unde sunt localizate leziunile corporale depistate sunt accesibile pentru mâna proprie, însă nu sunt caracteristice pentru autoprovocare. Conform „Protocolului de la Istanbul” leziunile corporale depistate sunt în corelație cu trauma suportată.

Lui XXXXX Valentina XXXXX, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 258/D din 04.02.2018, i-au fost cauzate leziuni corporale neînsemnate, exprimate prin echimoze la nivelul brațelor bilateral, excoriație la nivelul degetului I mâna stângă, care puteau fi produse prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur cu suprafața de interacțiune limitată sau la lovire de acesta. Regiunile anatomice unde sunt localizate leziunile corporale depistate sunt accesibile pentru mâna proprie. Conform „Protocolului de la Istanbul” leziunile corporale depistate sunt în corelație cu trauma suportată.

Astfel, acțiunile intenționate a lui Balan Sergiu au fost încadrate în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) și b) Cod penal, după indicii calificativi: *violența în familie, săvârșită asupra a doi membri ai familiei, cu provocarea vătămării medie a integrității corporale sau a sănătății.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpatul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, de achitare de sub învinuirea imputată în baza art.201¹ alin. (2) lit. a) și b) Cod penal.

În motivarea apelului a invocat că instanța de fond a ignorat cerințele art. 101 Cod de procedură penală și nu a dat o apreciere cuvenită probelor administrate la dosar din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, or, probele administrate confirmă nevinovăția sa de săvârșirea infracțiunii imputate de procuror, și în acest sens a făcut referire la declarațiile martorilor Covadji Eduard și Bolboceanu Liviu, care au declarat că, în momentul săvârșirii infracțiunii la care face trimitere procurorul în acuzare, Balan Sergiu se găsea în altă parte, și anume la Guvernul Republicii.

Totodată a considerat că, declarațiile părții vătămate XXXXX Ina urmau a fi apreciate critic de către instanța de fond, or, acestea nu corespund realității, or, sunt divergențe între declarațiile date pe parcursul fazei de urmărire penală și în cadrul examinării cauzei în instanța de judecată, precum și a părții vătămate XXXXX Valentina, astfel că, învinuirea este întemeiată pe declarații mincinoase ale pretinselor părți vătămate, care au fost date în modul în care să se presupună săvârșirea infracțiunii de către inculpat.

De asemenea, apelantul s-a expus asupra încălcărilor flagrante ale procedurii penale comise de procurorii, care au exercitat urmărirea penală în cadrul acestei cauze penale, și anume încălcarea prevederilor art. 63 alin. (2), pct. 3) și alin. (3) din Codul de procedură penală, or, la 15.01.2015 a fost recunoscut în calitate de bănuț, iar la 15.04.2015 a fost emisă ordonanța de înaintare a învinuirii, fără ca să-i fie adusă la cunoștință despre aceasta și fără ca să fie citat în acest sens. La 21.04.2015 i-a fost înaintată învinuirea și a fost audiat în calitate de învinuit.

La fel, a indicat și faptul că, la 28.10.2015, procurorul Silvian Mahu a primit cererea avocatului bănuțului de dispunere a expertizei medico-legale și la 12.12.2015 a ordonat efectuarea expertizei nominalizate, însă despre acest fapt a adus la cunoștință

doar părții vătămate XXXXX V. Ordonanța de efectuare a expertizei nu cuprinde întrebările formulate de avocatul bănuțului.

Prin urmare, procedura premergătoare efectuării expertizei prevăzută de art. 144-145 din Codul de procedură penală nu a fost respectată, or, atât bănuțului, cât și avocatului acestuia nu i-au fost aduse la cunoștință despre dispunerea efectuării expertizei medico-legale.

Apelantul a menționat că, toate aceste încălcări au fost stabilite expres de către Procuratura Generală prin scrisoarea nr. 11-13/16-1023 din 24.02.2016, anexată la materialele cauzei penale. În atare circumstanțe, a conchis că rapoartele de expertiză medico-legale efectuate cu încălcarea prevederilor art. 144-145 din Codul de procedură penală, urmează a fi declarate drept probe nule.

De asemenea, în opinia apelantului, prima instanță a indicat eronat că, în cadrul cercetării judecătorești în mod indubitabil a fost stabilit faptul aplicării violenței de către Balan Sergiu asupra părților vătămate XXXXX Ina și XXXXX Valentina, cauzându-le acestora, conform rapoartelor de expertiză medico-legale vătămări corporale medii. Or, potrivit rapoartelor de expertiză ce au statut de probe nule, rezultă că doar la o pretinsă parte vătămate există vătămări corporale medii, iar la cea de-a doua pretinsă parte vătămate rezultă vătămări neînsemnate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018 a fost respins ca nefondat apelul declarat, cu menținerea hotărârii atacate.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Balan Sergiu de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. a) și b) Cod penal.

Instanța de apel a indicat că, deși inculpatul nu a recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunii imputate, vinovăția acestuia este dovedită pe deplin prin cumulul de probe administrate de către organul de urmărire penală, examinate de către instanța de fond și verificate de către instanța de apel, astfel, reținând că, prima instanță a făcut o analiză amplă a probelor cercetate, iar concluziile privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii reținute în sarcina lui rezultă din probele administrate, cărora le-a fost dată o apreciere legală sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Nerecunoașterea vinei de către inculpat, a fost apreciată de instanța de apel ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto incrimina, garantat de art.66 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO, or persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu poate fi calificat ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale.

5.1. Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că argumentele invocate de partea apărării în sensul adoptării unei hotărâri de achitare în privința inculpatului, pe motiv că nu a comis fapta infracțională și nu a recunoscut vinovăția la nici o etapă a procesului penal, sunt nefondate, deoarece s-a stabilit cu certitudine că în acțiunile inculpatului sunt întrunite elementele infracțiunii imputate și în acest sens, instanța de

apel a notificat elementele constituite ale infracțiunii de violență în familie și în raport cu circumstanțele cauzei și probele administrate în speța dată a constatat că în mod indubitabil a fost stabilit faptul aplicării violenței de către inculpatul Balan Sergiu asupra părților vătămate XXXXX Ina și XXXXX Valentina, cauzându-le acestora, conform rapoartelor de expertiză medico-legale, vătămări corporale medii.

Astfel, instanța de apel a relevat că, instanța de fond corect a apreciat critic declarațiile inculpatului Balan Sergiu, calificându-le drept neveridice și date cu scopul evitării răspunderii penale, or, acestea se contrazic prin întregul sistem de probe cercetate în instanța de fond, care combat în întregime versiunea inculpatului, și anume prin declarațiile părților vătămate XXXXX Ina și XXXXX Valentina, precum și de martorul Pudrin Andrei, care au declarat instanței de judecată cu lux de amănunte evenimentele și acțiunile inculpatului în raport cu părțile vătămate în ziua de 02.11.2014, care confirmă faptul că inculpatul a le-a agresat fizic și psihic și locul acestor acțiuni de care se învinuiește Balan Sergiu, adică în fața blocului locativ în care locuiește martorul Pudrin Andrei - XXXXX.

Ca urmare, instanța de apel a considerat întemeiată respingerea versiunii inculpatului Balan Sergiu, prin care, pe de o parte a declarat că a telefonat-o pe partea vătămată XXXXX Ina ca să discute problema intrării în odaie de către aceasta în lipsa sa, iar pe de altă parte nu recunoaște că discuția telefonică la data de 02.11.2014 ar fi avut loc între aceștia în contextul stabilirii întâlnirii lor, ceia ce ulterior au și realizat, or martorul Pudrin Andrei a declarat că, *„în acea seară părțile vătămate XXXXX Valentina și Ina au venit la el în ospetie. După un apel telefonic Ina XXXXX a ieșit afară să se întâlnească cu Balan Sergiu”*.

De asemenea, au fost apreciate critic declarațiilor martorului Bolboceanu Liviu, precum că, *„la data de 02.11.2014 nu a stat cu XXXXX Valentina pe o bancă din fața casei de pe str. Valea Crucii, nu a discutat și nici nu a văzut-o pe aceasta în ziua respectivă”*, deoarece nu și-a găsit confirmarea fiind combătute prin declarațiile părților vătămate, care au indicat faptul că în ziua conflictului între inculpat și XXXXX Ina, Bolboceanu Liviu a fost prezent, însă nu s-a implicat în conflict, declarații care instanța le-a considerat veridice și confirmate cu certitudine de martorul Pudrin Andrei, care a declarat în ședința de judecată, fiind audiat sub jurământ, faptul că, *„în ziua de 02.11.2014 în timpul conflictului între Ina și Sergiu, în preajmă se afla un bărbat, însă care nu s-a implicat în conflict, ci stătea deoparte, iar după cele întâmplate din vorbele Inei și a mamei sale a înțeles că acel bărbat era nașul Inei și a lui Sergiu adică Bolboceanu Liviu”*.

Mai mult, instanța de apel a constatat că, martorul Bolboceanu Liviu, în ședința de judecată a făcut declarații eronate, afirmând că *„la data de 02.11.2014 a fost la finul său Balan Sergiu, care se afla la postul de serviciu în spatele guvernului și a stat cu acesta în intervalul de timp de la 15-00 până la 22-45, nepărăsind postul de lucru”*, dar nu recunoaște că s-ar fi aflat cu acesta și ar fi asistat la conflictul între Balan Sergiu și XXXXX Ina pe XXXXX, însă prezența acestuia la locul incidentului apărut între părțile vătămate și inculpat la data de 02.11.2014, fiind confirmată prin declarațiile părților vătămate și martorul Pudrin Andrei, care au declarat că inculpatul a venit la str. XXXXX, cu mașina de serviciu, fiind îmbrăcat în uniformă. Totodată, aceștia au confirmat și că

nașul soților Balan, adică Bolboceanu Liviu, ar fi venit cu inculpatul și că ar fi fost prezent la conflictul între părțile vătămate și inculpat.

Mai mult, instanța de apel a reținut că, nici prin declarațiile martorului Covadji Eduard, colegul de serviciu a inculpatului, nu se confirmă nevinovăția inculpatului Balan Sergiu, or, martorul a declarat că, la data de 02.11.2014 *îl vedea periodic pe inculpatul Balan Sergiu la postul de serviciu și anume la postul fix, supravegherea obiectivului Guvernului, însă nu a putut confirma faptul că permanent acesta s-a aflat în vizorul său și că inculpatul nu ar fi părăsit postul decât doar la ora 19:20 când acesta l-a înlocuit circa 10 minute pentru că Balan Sergiu a mers să-și ia un ceai.* Astfel, instanța a concluzionat că prin declarațiile acestui martor, nici de cum nu se exclude lipsa lui Balan Sergiu de la postul său de serviciu la data de 02.11.2014, perioadă de timp în care inculpatul s-a aflat în uniformă de serviciu și cu mașina de serviciu la str. XXXXX.

Totodată instanța a constatat că prezența permanentă a lui Balan Sergiu la postul de serviciu și anume la postul fix supravegherea obiectivului Guvernului, unde a fost repartizat la data de 02.11.2014, așa cum invocă inculpatul și martorul Bolboceanu Liviu, nu a fost confirmată prin nici o probă.

Prin urmare, în contextul circumstanțelor stabilite, instanța de apel a reținut ca o metodă de apărare versiunea inculpatului, precum că părțile vătămate prin plângerile și denunțurile depuse împotriva sa, doresc să se răzbune pe el pentru faptul că el a depus plângere la organele de poliție pe faptul intrării în casă fără știrea sa, or totalitatea probelor reținute supra, denotă cu certitudine vina inculpatului în aplicarea violenței fizice și psihice față de soția sa XXXXX (Balan) Ina și mama acesteia, XXXXX Valentina.

Totodată, motivul de răzbunare a părților vătămate invocat supra de către inculpat, nu este un veridic și credibil, or, inculpatul, având o pregătire profesională în domeniul dreptului (fiind și polițist), fiind conștient de faptul că partea vătămată XXXXX Ina, la data de 02.11.2014 era soția sa cu care a locuit împreună în locuința din str. XXXXX (cămin) și că aceasta a intrat în locuință cu cheile care erau la recepție și la care avea acces, nu putea crede că soția sa ar fi comis o faptă ilegală prejudiciabilă prin intrarea în locuința comună.

Astfel, instanța de apel a menționat că, în cadrul ședințelor judecătorești nu au fost stabilite temeuri de a considera că declarațiile părților vătămate și a martorilor sunt neveridice sau poartă un caracter defăimător, sau de răzbunare în privința inculpatului.

5.2. Referitor la alegațiile apărării, precum că au avut loc încălcări procesuale, care atrag nulitatea actelor procesuale, instanța de apel le-a respins ca fiind declarative, or, la momentul efectuării acțiunilor procesuale careva obiecții în această privință nu au parvenit, acțiunile organului de urmărire penală nu au fost contestate în ordinea prevăzută de prevederile Codului de procedură penală.

5.3. Verificând legalitatea pedepsei aplicate inculpatului, instanța de apel a indicat că, nu are temei de a interveni în hotărârea instanței de fond nici în partea stabilirii pedepsei inculpatului Balan Sergiu, deoarece a reținut că, prima instanță a dat deplină eficiență prevederilor art.7, 61, 75 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care conform art. 16 Cod penal face parte din categoria celor grave, de persoana inculpatului, care se caracterizează din punct de vedere pozitiv

(f.d. 60), angajat în câmpul muncii în calitate de inspector de patrulare a INP a MAI, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, anterior nu a fost judecat.

În opinia instanței de apel, concluzia primei instanțe privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, este una corectă, or, această pedeapsă este echitabilă, legală și proporțională faptei comise, și va atinge scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectarea și reeducarea inculpatului, precum și, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

5.4. Instanța de apel a menționat că, față de lucrul judecat de primă instanță, se constată motivarea amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta incriminată prin rechizitoriu inculpatului, astfel, fiind în corespundere cu exigențele art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Prin urmare, instanța de apel a respins ca fiind declarativ fără suport probant argumentul inculpatului, precum că sentința instanței de fond nu este suficient de motivată, or, obligația instanțelor de a-și motiva hotărârile nu trebuie înțeleasă ca necesitând un răspuns la fiecare argument invocat în sprijinul unui mijloc de apărare ridicat. Întinderea acestei obligații poate varia în funcție de natura hotărârii. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (*Cr.EDH: Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Van den Hurk împotriva Olandei din 19 aprilie 1994, paragraful 61*) întinderea motivației depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum și de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale și de practicile diferite privind prezentarea și redactarea sentințelor și hotărârilor în diferite state. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivația ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (*CrEDH: Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29, Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60*).

6. Decizia instanței de apel, pronunțată integral la data de 16 octombrie 2018, este atacată, la 26 septembrie 2018, cu recurs ordinar de inculpat, care solicită casarea acesteia, precum și a sentinței primei instanțe, rejudecare cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat de sub învinuirea imputată, invocând aceleași argumente ca și în cererea de apel.

Suplimentar, recurentul menționează că, examinarea procesului penal în instanța de apel a avut loc fără prezența pretinsei părți vătămate XXXXX Ina, fapt care îl califică ca o încălcare gravă a procedurii de examinare în ordine de apel. Mai mult ca atât, a depus cerere, prin care a solicitat aducerea silită a părții vătămate XXXXX Ina în cazul neprezentării acesteia, cerere care a fost lăsată fără o soluție.

La data de 29 noiembrie 2018 inculpatul depune cerere de recurs suplimentară, prin care se indică aceiași solicitare, invocând temeiurile pentru recurs prevăzute în art.427 alin. (1) pct.5) - *cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate, pct.6) - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat*

soluția instanței și pct.8) Cod de procedură penală - nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde, indicând încălcările, care în opinia recurentului, au avut loc în faza de urmărire penală și în cadrul judecării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, considerând că asupra cererilor de declarare a nulității actelor procedurale urmează a se expune instanța de recurs.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de inculpat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

Referitor la recursul ordinar declarat de inculpat la 26 septembrie 2018

8.1. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Colegiul penal, lecturând recursul declarat, consideră că, alegațiile inculpatului-recurent, precum că este nevinovat de comiterea infracțiunii imputate sunt nefondate și în acest sens, se menționează că potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii prevăzute de norma penală.

Instanța de recurs reține că, acest temei include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

În conformitate cu materialele cauzei inculpatul Balan Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat de instanța de fond în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) și b) Cod penal, după indicii calificativi: *violența în familie, săvârșită asupra a doi membri ai familiei, cu provocarea vătămării medii a integrității corporale sau a sănătății*, soluție menținută de către instanța de apel, care a constatat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului de săvârșirea infracțiunii imputate.

Analizând decizia atacată, Colegiul penal consideră, că instanța de apel legal și întemeiat a menținut concluzia primei instanțe privind vinovăția inculpatului Balan Sergiu în săvârșirea infracțiunii constatate, deoarece la judecarea apelului declarat de inculpat, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în

hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 5 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Mai mult ca atât, instanța de recurs reține faptul că, argumentele invocate de recurent au constituit obiect al examinării la judecarea cauzei în prima instanță și în instanța de apel, iar asupra acestora instanțele judecătorești s-au expus argumentat în hotărârile pronunțate.

Subsidiar, Colegiul penal subliniază că, potrivit jurisprudenței CtEDO nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare. Or, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărîrea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Referitor la recursul ordinar suplimentar declarat de inculpat la 29 noiembrie 2018

8.2. Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că, recursul este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Prevederile legale cu privire la termenul de recurs au un caracter imperativ, deoarece recursul declarat după expirarea termenului se consideră tardiv și nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual, dat fiind faptul că legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Potrivit dispozițiilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Unul dintre scopurile legii procesual penale este asigurarea egalității pentru toate părțile interesate în procesul penal, însă acest deziderat impune disciplinarea activității procesuale, inclusiv și prin stabilirea unor termene peremptorii.

În acest sens art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Astfel, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Potrivit prevederilor art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală și practica judiciară stabilită, la calcularea termenului de apel se aplică sistemul de unități libere (zile libere) cu posibilitatea prelungirii termenului până la prima zi lucrătoare, dacă acesta urmează să se sfârșească într-o zi nelucrătoare. La calcularea termenului de apel,

nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Din materialele dosarului se constată, că la 18 septembrie 2018 instanța de apel a judecat cauza în prezența procurorului Călugăreanu Vitalie, inculpatului Balan Sergiu și avocatului inculpatului Brăteanu Veaceslav, cu adoptarea și pronunțarea dispozitivului deciziei, și aducerea la cunoștință, că decizia motivată va fi pronunțată la data de 16 octombrie 2018, ora 14:00 (f. d. 37, vol. II).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 16 octombrie 2018, ora 14:00, în ședința de judecată s-a prezentat doar procurorul (f. d. 37, vol. II), iar ceilalți participanți la proces nu s-au prezentat, însă în conformitate cu art. 338 alin. (4) Cod de procedură penală le-a fost expediată copia de pe decizia motivată (f.d. 38, vol. III).

Totodată, Colegiul penal reține faptul că, decizia Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018 adoptată în cauza penală de învinuirea lui Balan Sergiu a fost plasată pe pagina WEB a instanței respective și participanții la proces au avut posibilitatea de a face cunoștință cu aceasta.

Mai mult ca atât, despre informarea inculpatului cu decizia instanței de apel se constată prin recursul ordinar declarat de acesta la data de 26 septembrie 2018 (f.d.77-82, vol. II), asupra căruia Colegiul penal s-a expus în pct. 8.1. din prezenta decizie.

Astfel, Colegiul penal consideră că recursul suplimentar depus la 29 noiembrie 2018 de către inculpat este declarat peste termenul legal, prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, fiind depus după expirarea a 30 zile de la data pronunțării deciziei.

8.3. Cu referire la alegațiile recurentului, precum că examinarea procesului penal în instanța de apel a avut loc fără prezența pretinsei părți vătămate XXXXX Ina, fapt care îl califică ca o încălcare gravă a procedurii de examinare în ordine de apel, iar cererea sa, prin care a solicitat aducerea silită a părții vătămate XXXXX Ina în cazul neprezentării acesteia, a fost lăsată fără o soluție, Colegiul penal consideră că sunt nefondate, or, potrivit procesului-verbal ședinței de judecată întocmit în instanța de apel, la data de 10 iulie 2018 avocatul inculpatului a solicitat audierea părților vătămate Balan Ina și XXXXX Valentina, deoarece sunt un șir de divergențe între declarațiile date, cu anexarea cererii în acest sens. Instanța de apel, audiind opinia celorlalte părți, a decis că este posibilă examinarea cauzei în lipsa părții vătămate Balan Ina.

Totodată, instanța de recurs subliniază că, în aceeași zi, 10 iulie 2018, în ședința instanței de apel fost audiată partea vătămată XXXXX Valentina, care a declarat la întrebarea instanței: „La moment fiica mea se află peste hotare”. Ulterior, nu au parvenit din partea inculpatului sau avocatului acestuia careva cereri, demersuri, în sensul solicitat supra.

8.4. În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate, or, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală.

Astfel, în conformitate cu prevederile legale și ținând cont de circumstanțele de fapt stabilite, Colegiul penal conchide inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Balan Sergiu la 26 septembrie 2018, ca fiind vădit neîntemeiat, iar recursul suplimentar depus la 29 noiembrie 2018, ca fiind declarat peste termen.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul **Balan Sergiu XXXXX** la 26 septembrie 2018 împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat, iar recursul suplimentar depus la 29 noiembrie 2018, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **21 februarie 2019.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Boico Victor